

Слово від редакції

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: НАУКОВИЙ ПОШУК НОВІТНІХ ПІДХОДІВ

IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS: SCHOLARLY SEARCH FOR NEW APPROACHES

Юрій Оніщик

Редактор тематичного випуску «Вісника Академії праці, соціальних відносин і туризму»

Yurii Onishchuk

Editor of the special issue, Journal of the Academy of Labour, Social Relations and Tourism

Сучасний етап становлення Української держави характеризується інтенсивністю та динамічністю розвитку. Трансформаційні процеси всіх сфер суспільного життя об'єктивно зумовлюють необхідність наукового осмислення принципових питань, адже реформаторські підходи не завжди є поміркованими та заздалегідь продуманими.

Нещодавно в стінах Академії праці, соціальних відносин і туризму відбулася міжнародна науково-практична конференція «Цілі сталого розвитку: глобальні та національні виміри». Ключова «фішка» конференції – це обговорення різноманітних аспектів реалізації Глобальних цілей сталого розвитку (на 2016-2030 роки), ухвалених Генеральною Асамблеєю ООН у 2015 році [1]. Проведення науково-комунікативного заходу з означеної тематики свідчить про те, що Академія праці, соціальних відносин і туризму перебуває у тренді як на міжнародній, так і вітчизняній арені.

Відзеркаленням різноманітних аспектів задекларованих цілей є і черговий випуск «Вісника Академії праці, соціальних відносин і туризму».

Огляд матеріалів цього номеру. Перша стаття цього номеру «Яким має бути Закон «Про комерційну таємницю?»» (автори – **О. Кравчен-**

ко, Т. Ткачук) присвячена питанням законодавчого унормування відносин у сфері комерційної таємниці. У цій публікації представлено авторський проект Закону України «Про комерційну таємницю», який визначає правові засади одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, яка належить до комерційної таємниці, а також комерційну таємницю у межах трудових відносин.

Про наявність інституту фінансової відповідальності у сфері митного регулювання мова йде у статті **Ю. Оніщика** «Фінансова відповідальність за порушення митного законодавства України: сутність та проблемні моменти». У статті з'ясовано сутність означеного виду юридичної відповідальності, наведено її істотні ознаки та висловлену позицію, що фінансова відповідальність у митній сфері застосовується за невиконання або неналежне виконання обов'язку зі сплати митних платежів та за порушення порядку здійснення валютних операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності у вигляді штрафу та/або пені. Виокремлено також низку проблемних моментів та запропоновано об'єднати норми, що формують інститут фінансової відповідальності, в єдиний законодавчий акт. Окреслені автором

питання засвідчують, що інститут фінансової відповідальності у сфері митного регулювання ще не розроблений та потребує як глибокого наукового осмислення, так і належного законодавчого регулювання.

Окремі практичні проблеми депеналізації у кримінально-виконавчій політиці України представлено у статті **М. Тітова та Б. Штурі** «Гуманізація покарань в Україні: практичні аспекти депеналізації». У публікації основний акцент зосереджено на питаннях, пов'язаних із застосуванням таких механізмів депеналізації, як амністія та помидування, пом'якшення покарань, які на сьогодні є недостатньо унормованими. Автори відзначають, що депеналізація в Україні здійснюється непослідовно, стихійно, подекуди в інтересах певних політичних сил, без урахування принципів соціальної справедливості та невідворотності покарання за вчинений злочин, та не відповідає своїй основній меті – профілактиці злочинності та її викоріненню. З огляду на наявні проблеми пенальної політики в Україні сфокусовано увагу на необхідності удосконалення чинного законодавства та орієнтації на Європейські пенітенціарні правила, які спрямовані на гуманізацію покарань і парадигму прав людини.

Проблеми правової регламентації сурогатного материнства в Україні досліджено у статті **Н. Басай** «Програми сурогатного материнства і право дітей на сім'ю». У статті зосереджено увагу на сучасній ситуації у сфері забезпечення прав та інтересів дітей, народжених унаслідок реалізації програми сурогатного материнства. Дослідниця розглядає широкий спектр нині існуючих суттєвих прогалин у чинному законодавстві щодо інституту сурогатного материнства. Зокрема, це стосується питань, пов'язаних із законодавчим визначенням сурогатного материнства, унормуванням процедур сурогатного материнства, правом на сім'ю в Україні, правами дітей, народжених сурогатними матерями. З метою усунення недоліків та спірних положень у правовому регулюванні відносин сурогатного материнства запропоновано розробити та ухвалити відповідний закон з урахуванням позитивного закордонного досвіду.

Сімейне виховання та утримання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є предметом дослідження статті **І. Римаренка** «Сімейний патронат як інновація у сімейному праві України». У публікації доводиться, що інститут сімейного патронату є найпрогресивнішою формою сімейного виховання і сьогодні його потрібно

розвивати з метою дотримання пріоритету інтересів дитини над інтересами дорослих людей, як на це орієнтує Конвенція ООН про права дитини. Доробок знайомить із тим, як в Україні поступово напрацьовувались ідеї сімейного патронату та формувалось його правове регулювання.

На модернізації системи надання соціальних послуг акцентується увага у статті **К. Дубич** «Імперативи удосконалення державного управління наданням соціальних послуг в Україні». Дослідниця визначила цілеспрямований характер змін системи соціальних послуг, які мають бути реалізовані протягом короткострокового, середньострокового та довгострокового етапів. Розглянуто внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на систему надання соціальних послуг. Виокремлено низку принципів, які мають осучаснити систему надання соціальних послуг. Запропоновані науковцем ідеї свідчать про ймовірність підвищення ефективності функціонування системи надання соціальних послуг, як для конкретного користувача, так і для державної політики.

Сучасні підходи до забезпечення справедливості в охороні здоров'я висвітлено у статті **О. Осейчук та Т. Семігіної** «Гарантований пакет» і справедливість в охороні здоров'я для України». У публікації йдеться про концепцію «універсального покриття» та «гарантованого пакету» безоплатної медичної допомоги, які пропонує Всесвітня організація охорони здоров'я. Авторки відзначають, що одне з важливих завдань, яке стоїть перед політикою охорони здоров'я Україною, – це сформулювати бачення «гарантованого пакету» безоплатної медичної допомоги, аби зрозуміти, яку частину населення вона зможе покрити коштом державного бюджету, або які базові послуги зможе надати безоплатно усім громадянам.

Тематиці охороні здоров'я присвячена і стаття «Короткотермінове навчання управлінців в охороні здоров'я в Україні: швейцарсько-українська співпраця» (автори – **Т. Степурко, Н. Рябцева, П. Ковтонюк, М. Рааб, А. Хофман**). У публікації наголошено на важливості освітньої діяльності та відповідної розбудови потенціалу у сфері охорони здоров'я в рамках швейцарсько-українського співробітництва. Наведено досягнення у напрямку цього проекту, зокрема у Літній школі «Трансформація системи охорони здоров'я: Східна Європа», які сприяють розвитку ефективних і заснованих на доказах управлінських прак-

тик в закладах охорони здоров'я, і, відповідно, призводять до підвищення якості та доступності медичних послуг.

Завершують випуск виступи на міжнародній науково-практичній конференції «**Цілі сталого розвитку: глобальні та національні виміри**», які були визнані кращими за підсумками роботи цього науково-комунікативного заходу. У своїх доповідях науковці представили власне бачення потенційних можливостей поліпшення ситуації щодо освіти, формування спроможних (об'єднаних) територіальних громад, менеджмен-

ту підприємств сфери туризму, розвитку зеленого банкінгу в Україні. З іншими доповідями учасників цієї конференції можна ознайомитися у збірнику матеріалів конференції [2].

Таким чином, поточний номер «Вісника Академії праці, соціальних відносин і туризму» охоплює різноманітний спектр актуальних на часі досліджень теоретичного та практичного спрямування задля формування новітніх підходів у вирішенні наявних проблем у сфері права, політики, державного управління, управління, менеджменту, освіти та економіки.

Перелік джерел інформації

1. Transforming our world: The 2030 Agenda for sustainable Development [Електронний ресурс] / United Nations. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld> (дата звернення 1.06.2017).
2. Цілі сталого розвитку: глобальні та національні виміри: матеріали наук.-практ. конф. (5-6 квітня 2017 р.) / Ред. Семигіна Т.В. Київ: АПСВТ, 2017. 322 с. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Tezy_conf_04_17.pdf.

References

1. UN (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for sustainable Development*. Retrieved from: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>
2. Semigina, T., Ed. (2017). *Tsili staloho rozvytku: hlobal'ni ta natsional'ni vymiry [Sustainable Development Goals: Global and National Dimensions]*. Kyiv: APSVT. Retrieved from: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Tezy_conf_04_17.pdf

Матеріал надійшов 8.06.2017 р.